

5. Dambrudd

Bakgrunn

I vår region er det totalt 286 klassifiserte dammer. Dette er dammer som er etablert for å sikre stabil kraftforsyning, regulere vassdraget eller tjener andre formål.

[Damsikkerhetsforskriften](#) er utgangspunkt for å klassifisere vassdragsanleggene. Konsekvensklasse 4 benyttes for anlegg som har de største konsekvensene.

Dammene er fordelt på følgende måte:

Klasse	0	1	2	3	4
Agder	96	68	60	25	32

Info fra NVE's avdeling Damsikkerhet pr. juni 2016.

Risiko og sårbarhet

Årsak til et dambrudd kan være flere grunner. Konstruksjonsfeil, alder, mangelfullt vedlikehold, flom, klimaendringer, isgang, jordskjelv eller skred i magasin med påfølgende flodbølge kan være noen av årsakene som kan resultere i et dambrudd.

Konsekvensene vil være størst ved et brudd på en av de store dammene. Det vil kunne medføre omfattende skade på infrastruktur og fare for tap av menneskeliv. Brudd på de mindre dammene vil først og fremst medføre materielle skader, og trolig ikke være til fare for menneskeliv.

Forebygging og beredskap

Alle dammene i Arendals-, Ulldals-, Otravass-, Mandals-, Trylands-, Feda- og Finsåsvassdraget overvåkes fra Brokke gruppesentral. Dammene i Sira-, og Kvinavassdraget overvåkes fra Sira Kvina sin driftssentral. På de viktigste og største dammene er det systemer for kontinuerlig overvåking av tilstanden på dammen.

NVE stiller krav om at det gjennomføres dambruddsbølgeberegninger (DBBB) for alle dammer i klasse 4, 3 og 2. Det er utarbeidet beregninger for følgende vassdrag:

- Arendalsvassdraget
- Otravassdraget
- Mandalsvassdraget
- Finsåvassdraget
- Siravassdraget
- Kvinavassdraget

Beregningene har blitt overlevert fra dameiere til berørte kommuner og Statsforvalteren, og det er i tillegg holdt orienteringsmøter om faren og konsekvensene ved dambrudd.

Beregningene danner grunnlag for dameiers egne beredskapsplaner og bør videre danne grunnlag for varslings- og evakueringsplaner for nødetatene og de respektive kommunene.

I arealsammenheng må kommunen informere dameier i forbindelse med planarbeid, da ny infrastruktur eller endret bruk nedstrøms et anlegg kan innebære behov for endring av konsekvensklasse. Videre bør byggeområder også konsekvensvurderes. Dette gjelder også små dammer i kommunene som blant annet kan vært bygd for å sikre drikkevann.

